

Valtuutettu Helinä Aaltosen ym. valtuutettujen aloite koskien pitkäaikaistyöttömien työllistämistä ikäihmisten parissa

Kaupunginvaltuusto 06.11.2023 § 125

Valtuutettu Helinä Aaltonen jätti seuraavan aloitteen:

Kuntalehdestä 8/2023 saimme lukea, että vuoden vanhustekopalkinnon sai tänä vuonna Vaasan kaupunki toiminnastaan, jossa se palkkaa pitkäaikaistyöttömiä tai muuten tuetun työllistämisen tarpeessa olevia avustamaan vanhuksia senioritalossa ja vanhusten omissa kodeissa.

Toiminta perustuu Vaasan kaupungin työllistämispalveluiden ja Pohjanmaan hyvinvointialueen välillä tehtyyn sopimukseen.

Palkatut henkilöt antavat vanhuksille apua arjen asiointiin liittyvissä toimissa ja kodin askareissa ja viettävät aikaa heidän kanssaan: ulkoiluttavat, keskustelevat, lukevat, pelailevat tai vain ovat saatavilla. Samalla työtön kuntoutuu kohti työelämää.

Palvelu on vanhuksille maksutonta. Palkattavilta henkilöiltä ei vaadita koulutusta, koska he eivät tee varsinaista hoitotyötä. Ainoat edellytykset ovat arjen perustaitoja, hyvää käytöstä, rehellisyyttä, luotettavuutta ja tärkeimpänä kykyä kohdata vanhukset arvokkaasti. Palkkaamalla iäkkäämpiä työttömiä henkilöitä mahdollistetaan heille itselleen arvokas päätös työelämälle ennen eläkkeelle siirtymistä.

Hyödyt ovat olleet huomattavat: ikääntyneiden yksinäisyys väheni, helpotti kodin ulkopuolella liikkumista ja näin ollen paransi niin fyysistä-, psyykkistä- kuin sosiaalistakin toimintakykyä.

Toiminta maksetaan työllistämisrahoista. Samalla kun työllistetään pitkäaikaistyöttömiä säästää kaupunki kelasakossa.

Esitämme, että Raision kaupunki neuvottelee Varhan kanssa Vaasan mallin mukaisen toiminnan aloittamisesta Raisiossa.

Raisiossa 6.11.2023

Helinä Aaltonen	Erkki Haavisto
Jukka Rantala	Niina Äikäs
Jarmo Rosama	Jari Pulkkinen
Mirva Salonen	Eeva Savola
Aleksi Suro	Jonna Mero
Pirita Efe	Sari Suominen

Päätös Aloite merkittiin pöytäkirjaan ja lähetettiin kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 13.11.2023 § 394

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Eero Vainio
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus lähettää valtuustoaloitteen kaupunkikehityspalvelujen ja konsernipalvelujen valmisteltavaksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Valmistelija: kaupunkikehitysjohtaja Samu Mattila,
etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Aloitteessa esitetään, että kaupunki ottaisi käyttöönsä niin sanotun Vaasan mallin, jossa kaupunki työllistää pitkäaikaistyöttömiä hyvinvointialueen palvelukseen työllistämismäärärahoilla. Työllistyvät henkilöt työskentelevät Pohjanmaan hyvinvointialueella vanhusten arjen asioiden mukaisissa toiminnoissa ja palvelu on vanhuksille ollut maksutonta.

Kaupungin työllisyyspalvelut on tehnyt sosiaali- ja terveystyöpalveluiden, sittemmin Varhan kanssa pitkäjänteistä ja systemaattista yhteistyötä vuosia. Vuosina 2022 ja 2023 on Varhalle ohjattu työskentelemään pitkäaikaistyöttömyyden statuksella olleita henkilöitä yhteensä noin 50–65 henkilöä vuodessa, joista noin kolmasosa on ollut velvoitetyöllistettäviä (yli 57-vuotias pitkäaikaistyötön). Raisiossa on säännöllisesti keskimäärin hieman yli 200 pitkäaikaistyötöntä (yli vuoden työttömänä ollut henkilöä).

Vuosi 2024 ei ole ollut toiminnaltaan aikaisemmasta poikkeavaa, vaan yhteistyö Varhan kanssa jatkuu edelleen. Tulevan TE-uudistuksen sekä valtion toimenpiteistä johtuvan niukkenevien palkkatukimäärärahojen johdosta, kaupungin työllisyyspalveluiden sekä kaupungin näkökulmasta kustannustehokkaiden ratkaisuiden luonne muuttuu, joten tämän kaltaiset yhteistyön muodot eivät tulevaisuudessa kevennä aloitteessa mainittua työmarkkinatuen kuntaosuutta eli ns. kelasakkomaksua. Työmarkkinatuen kuntaosuuden haasteet yhdistettynä siihen, että esimerkiksi palkkatuki-instrumentin kustannukset menevät 1.1.2025 alkaen täysimääräisesti kaupungin eikä valtion budjetista, vie kustannustehokkuusmielessä kaupungilta pohjaa jatkaa pitkäaikaistyöttömien työllistämistä täysin nykymallin mukaisin keinoin.

TE2024-uudistuksen myötä muodostuvassa uudessa toimintaympäristössä on edelleen tarpeellista hyödyntää laaja-alaisesti erilaisia työllistämisen ratkaisuja työttömyyden kaikissa vaiheissa. Täten yhteistyö kolmannen sektorin sekä hyvinvointialueen kanssa tulee jatkumaan tavalla tai toisella. Kaupungin Varhalle ohjattujen henkilöiden työnkuva on riippuvainen ensisijaisesti Varhan osoittamista työtehtävistä, jolloin myöskään valtuustoaloitteessa mainitun kaltainen toiminta ei ole kaupungin näkökulmasta mitenkään poissuljettua.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Eero Vainio
Päätösehdotus	Kaupunkikehitysjaosto antaa valtuustoaloitteeseen edellä olevan vastauksen.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.